

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— frt
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 órára 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlerek:
Hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. kiadói irodá-
ban Budapest, Váci-utca, Oppeli-
k-B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

1889 szeptember 15

Megjelenik minden vasárnap

15 settembre 1889

Kaszt-szellem.

Fiume, szept. 14.

Ama számtalan édes emberi gyarlóság között, melyek ugy élet-
elemünké váltak, hogy terhetőket
már szinte nem is érezzük, mint
azon több mázsányi légozlopót, a
mely lépten-nyomon nyomja vál-
lunkat, — nem az utolsó rang il-
leti még azokat sem, melyek az
önérzet tulbecsüléséből, állítólagos
érdemek hamis értelmezéséből s
néhány avitikus felfogáshoz való
makacs ragaszkodásból származnak.
Az ily társadalmi irányelvek utó-
végre is oda gravitálnak, hogy egye-
sek külön „köröket” képezzenek,
magukat állfénnyel vonják körül,
vagy misztikus ködbe burkolózza-
nak s megteremték a társas élet-
ben azt a vizsgálatlan állapotot,
a melyhez a költészetben például
a léha dagályos irányt lehet
hasonlítani.

Ilyen édes emberi gyarlóságok
száflik a kaszt-szellem, a mely
fenekelt érzés s nemesebb gondol-
kodásmód hiányában, kölcsönös
hajlongásokból, üres frázisokból,
conventionalis hazudozásokból me-
riti az erőt fennállhatásához. Az
ily neveléses, de még inkább ves-
zedelmes játéka eleint a leg-
több ember ugyan kénytelen-kel-
letlen kevergőzik bele, legalább is
nem olesón szánják magukat em-
beri méltóságukat megalázó szerep-
lésre: a fetisimádásra: de aztán

beletörődve a húsos fazekakkal
való közelebbi érintkezésbe, többé
kísérleteket sem tesznek önállósá-
guk visszaszerzésére, a szolgálal-
kúség vérüké válik, megadással
huzzák az igáját és így apródon-
ként egészen közömbösek lesznek
az egyéni szabadság ellen folyta-
tott merényletek iránt.

A míg csak a bábokká zsugo-
rodott egyesek nyakát koptatja a
járom, protestálásnak nincs helye.
Azt a privát pasziót egyikőjüktől
sem tagadhatni meg, hogy bizan-
czi eunuchok legyenek s magu-
kat örökös kiskorúságra kárhoz-
tassák, mert járszalagra szükségük
van. Ez az ő dolguk. Ha ők nem
pirulnak, mikor a bálványuk
egyetlen boldogító mosolyáért a
sürgőföldig görnyednek; ha nem
szégyenlik szegények, hogy olyan
urak kengyeltartói, a kiktől hibér
fejében újabb oldalbarágásokra,
vagy a legjobb esetben gúnyka-
czajra számíthatnak: ahhoz senki-
nek semmi köze. mert házilag fi-
zik a görnyedést. Csak akkor kel-
lene szigorúan tiltakozni e gázos
jelenség ellen, ha annyira elűszkö-
sődnek a baj, hogy az ilyen béna
had, az ilyen üres koponyák diri-
gálnak a közvéleményt. Emlyre meg
nem vagyunk.

Ha egy társadalmi osztály hi-
vatottnak érezhetné magát kaszt-
szellem képzésére, akkor formális
jog szerint is a műveltség és tu-
domány emberei vehetnének rá
szabadalmat és nem helmi ipar-
-

vakok s nagyzási hőbortban szen-
vedő parvenük. Az utóbbi elemet
— bár ugy is kerek lenne a vil-
lág, a mi falaink közt hasztalanul
keresné a census. Amazok pedig
— s ilyenekből áll társadalmunk
javarésze, — nem vállalkozhatnak
oly uralom alapítására, hol egyes
drága előjogot csak a józan ész-
ből táplálkozó jobb meggyőződés
letagadásával usurpálhatnának.

Az olyan szánandó felfogás be-
folyásának, a mely a bárótól kezd
számítani az embert s a valóság-
os érték megméréséhez egységül
a vagyont, a fizetési-ivet veszi,
— mi nem vagyunk kitéve. El-
hiszszük, hogy a látszat ellenünk
szól: különben nem lobbantanák
akárhányszor a szemünkre azon
vendégül jött ismerőseink, a kik
pár napi itt időzés után már meg-
kezdik azt az észrevételüket,
hogy nálunk a teljesen egymásra
utalt emberek, a nemzetünk nagy
zömétől ide elszakadt vérvonatok
között sem tapasztaltak összetar-
tást, nem is ismerik egymást, vagy
hogy a nagyobb fizetési s hango-
sabb című hivatalnok csak lesi,
hogy ötven forinttal vékonyabb
dongája tisztvársa mekkora pulkit
vet, mikor kalapot emel neki.

Tagadjuk, hogy e fajta terem-
tések közöttünk huszonnégy óránál
tovább kihunának. Nem irigyelni
való ott a mikadé sorsa, hol nem
akad pária. De meg kölcsönös töm-
jenezésre itt idő sínes: lefoglalja
a dolog, mert ezért vagyunk

itt mindnyájan, azok is, a kik
reprezentálnak, azok is, a kik
„a hónap elsejét várják”. Már pe-
dig ez a „várás” alaposan leszo-
ványítaná a kaszt-szellemet, ha fel-
lúné köztünk a fejét valamikor.

A m. kir. tengerészeti hatóság 1888-ban.

Az 1887. évhez hasonlítva, a kőolaj
behozatal igen jelentékeny emelkedést
mutat. Eltekintve a hordókban és lá-
dákból behozott nyers kőolajtól, mely
kisebb mennyiségeket képvisel, a forga-
lom zömét képező alla rinfusa behoza-
tot 14,157,850 kilogrammal emelkedett
Ehhez járul még a fent kimutatott fi-
nomított kőolaj mennyisége, mely a Ma-
gyar Általános Hitelbank részére érke-
zett.

Nevezett bank a kaukázusi finomít-
ott kőolaj értékesítése czéljából ugyan-
is a fumei kőolaj-kikötőben nagyobb-
szerű tartályteipet rendezett be, mely
az év végén működésbe is helyeztetett.
A bank esküsi finomított kőolajt
szállít fumei telepébe, honnan az hor-
dókban, ládákból, de nagyobb részt alla
rinfusa, vasuton átmenetileg külföldre
és pedig első sorban Keleti-Németország-
ba, Svájcba és a Balkán államokba száll-
littatik, mely országok kőolaj szükség-
letét a vállalkozó bank Fiumén át lát-
ja el.

Nagymérvű üzletének lebonyolításá-
sára a Magyar Általános Hitelbank a
már két évig fennállott, de használatba
nem vett Berg-féle ásványolaj gyár hely-
beli tartályait megvette és azonkívül a
kőolaj-kikötő térszomszédságában egy új
tartályt épített 20,000 hordó, azaz
3,285,000 liter kőolaj felvételére.

A „Fiume” tárczája

Herkulesfürdő legendája.*)

A „FIUME” eredeti tárczája.

Végig harsant a harczi kúrt a római bi-
rodalom óriási terein s vitézünknek tábor-
ba kellett vonulnia. Csapatja élére állott,
hogy hatalmas urának, Traján császárnak
rettenthetlen sasa alatt harcoljon.
Hősünknek Róma után mindjárt második
sorban felesége következett, — gyönyörű
fiatal neje, a kit alig három hónap-
pal azelőtt szorított először keblére. Harcz-
hoz szokott szive meg sem dobbant, mi-
dön a hőfelér karok — talán utoljára
— átölelték; csak megcsókolta néma aj-
kait, melyekre azért nem jött egy árva
hang, egy árva szó, mert attól tartott,
hogy olyat találna férjének mondani, a
mi szégyenére lenne egy római nőnek;
a harcros szeliden eltolta magától a
rózsás ujjakat, melyek köpenyébe két-
ségbeeseten belekapaszkodtak. Traján esa-
tára hívott s neki mennie kell, a sirba
is be kell rohannia, ha Róma ugy pa-

rancsolja. Nejét azonban biztonságba ki-
vánta előbb helyezni. Jó lesz, ha el-
küldi egy távoli tartományba, a nagy
Duna mellé, a hol egy csendes völgy
öleiben üdítő források bugyognak. Mély-
séges béke lengette körül azt a helyet.
A szilaj dákok már régen meghódoltak
Traján győztes kardja előtt. A harczi zaj
nem hatolhatott ama szelítően magas
sziklabérczeken keresztül. Megbízható ki-
sérletet ad neje mellé; nemes barátnői
társaságában szépen elszórakodik majd;
ott lesznek vele Flavia és Lavinia és
együttal Herkules szent forrásai vissza-
varázsolják halvány arcára a rózsákat,
melyek lehervadtak róla. Ott majd erő-
höz tér, erőre pedig szüksége lesz, hogy
a viszontlátás örömeit megbírhassa, ha
majd a halhatatlan istenek segítségével,
megkoszorúzottan diadalmos hőként jön
vissza hozzá, vagy talán azért lesz erőre
szüksége, hogy római hölgyhöz méltóan
fogadhassa férjének lamvait, ha ugy van
elhatározva felőle, hogy meg kell halnia.

Megcsókolta neje ajkait, kibontako-
zott öleli karjaiból s leszakított a nyak-
káról egy arany láncot, melyet hősünk
mindig ott viselt. Bellona papnőjétől
kapta ajándékba; ezen ereklje szent

lánczai övták meg eddig minden vesze-
delemtől.

— „Vedd ezt át és el ne felejtöd
soha, hogy az én feleségem vagy!” Ezek
voltak utolsó szavai s neje keble fel-
vagy alszállott, a mint zokogva a
fájdalomtól fel s alá emelkedett.

Sisakját felesatolta, paludamentuma
még egyszer visszalengett a távolból s
eltűnt.

Ismét a római sas győzött. A dia-
dalmas Traján haza vezette legyőzhetlen
seragát az örök városba.

Az ifjú hadvezér pedig oda sietett a
Duna melletti messze tartományba, arra
sem vett időt, hogy kardjáról letörölje
a véresepeket. Diadaltól kipirultan, ba-
bérkoszorúval a homlokán, sietett neje
ölelésére. Ugyan eszébe jutott-e annak
az asszonynak, hogy az ő felesége? Gond-
ját viselte-e a büvös láncznak, a mit róla
bizott? Herkules szent forrásai vará-
zoltak-e tüzet neje szeméibe? Ott virít-
nak-e a rózsák angyali orezáján?

Igen, ott virítanak rajta, tudja ő azt,
noha még nem látta. Látja messziről é-
des mosolygását, ott vannak mellette
barátnői és — még valaki. Kicsoda le-
het az a csinos, gondórhajú ifjú? Alig

hogy pelyhedzik az álla. Aurelius Cri-
spinusnak hívják azt a karsú kököny-
szemű fiatal embert; azér maradt itthon
mert gyöngye volt még ahhoz a karja,
hogy kardot ránthatt volna Rómáért.
Énnek a gyermeknek szólít az az isteni
mosoly?...

A harcros szive elfogódott. Keze a
kard markolatát kereste. Valami gonosz
szellem azt sugdosta felőle, hogy az az
asszony hűtelen lett hozzá, rég elfelejté-
kezett róla, elfeledte, hogy felesége.

Lopva oda császott a fák mögé s
onnan nézte; egyszerre egy rémlét e-
lőtte, hogy a nő eltűnt a fürdőház esa-
nokában. Megieste, a mint az ifjú le-
hajlott s valamit fölvet a földről. Tal-
án egy virágot, a mit a nő leejtett. Lát-
ta azt is, hogy az ifjú hazafelé ment s
hősünk egy pillanatra sem tévezte szem
elől.

Az estiszel végig soporte a völgyet
s az ifjú megborzadt, mert beburkolóztott
köpenyébe. Valami arany fonállele esil-
logott a nyakán. A harcros sasszeme
nem csalódhatott; az volt az a szent
lánc, melyet nejenek adott megörzés
végett; annak a láncznak kellett volna
a nőhűségéről tanbizonyosságot tenni s

Ez által a bank két tanközsös rakományát egyszerre képes elhelyezni.
Ugy a volt Berg-féle, valamint a körfal és földgát által biztos módon elzárt új tartály a rakpart melletti kirakó aknával közvetlen csőösszeköttetésben áll és ekként a kőolaj a helybeli kőolaj-finomító gyárból szolgáltatott gőz ereje folytán, a tanközsőből egyenesen vagy a kis, vagy a nagy tartályba szivattyúztató.

A tartályok kiürítésére szolgál egy másik c. övezék, mely ezen medencék mi dugyikéből a vasúti vágányok mellett felállított kiömlő darukhoz vezet.

Egy harmadik övezetek a 2 tartályt azon átmeneti medencével köti össze, mely az újonnan emelt kezelési épületben van felállítva és a cassettek (bádogszalenczék) megtöltésére szolgáló kőolajt tartalmazza.

A kezelési épület közvetlen a volt Berg féle tartály mellett és ettől keletre van elhelyezve, 40.66 méter hosszal és 11.86 méter szélességgel bír és téglafalakkal, valamint vastételvel lett építve.

Hogy a netán kiömlő kőolaj az épületen kívül el ne toradjon, az összes ajtónyílások küszöbjei 10 centiméterrel magasabbra lettek csinálva, mint az épület körül létező talaj felszíne.

A kezelési épület tartalmazza a depót (vagy átmeneti medencét), a cassettek megtöltésére szolgáló léscsapókat, a tanközsők kiürítését eszközölő szivattyút, egy tizedes mérleget és egy irodahelyiséget.

(Folytatás köv.)

Különféle hírek

Megerősítés. — Berthóty Károly, a helybeli állami felsőbb leányiskola rendes tanára, jelen állásában végleg megerősített.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium Dr. Tarceay Kálmánt a helybeli áll. kereskedelmi akadémiá tanárának a németnyelv és kereskedelmi levelezés tanszékére kinevezte.

Kinevezés. Brand Ele tanárjelölt, ki tanulmányait a budapesti állami Paedagogiumban kitűnő eredménnyel végezte, a helybeli állami polgári fiúiskolában megüresedett nyelv-és történet-tudományi tanszékre, egyelőre ideiglenes minőségben, kinevezetett.

A fiumei „Club Alpino”-nak legközelebb a Schneebergre tervezett kirándulása annyiban

az az ifjú most ezt őszre visszassa csokolgatja s valaminet morgog a megbecstele nitett ereikre fölött.

Meg kell halniok mind a kettőjöknek. A kard, melyen meg sem szúrta tak még a vérsoppek, most megint vére lesz mártva. Először az asszony-nyal kell meghalni, a meddig forró lázban dől a férj dübe; mikor pedig már kifolyt utolsó csepp vére, akkor ama gyermekre keriti rá a sort...

Ne'e mellette haladt el, mikor a fűdőlől kijött, de őt rem vette é-zre, mert egy nagy fá mögött állott. Itt a bosszú-állás perze. A harcos ránézett gyönyörű neje-re s kezei tehetetlenül aláhanatlottak. Azért mégis meg kell halnia! Igen, de nem az ő kardja által. Ezt nem tudná fölemelni egy asszonyra s kivált erre az asszonyra.

Ismer ő egy embert, a ki jó pénzért megteszi neki ezt a szívességet. Az biznyosai megteszi neki ezt a szívességet. Az a hazember itt tanáz valahol a szilik közt egy titkos barlangban és a harcos e barlang felé indult.

Beszéddel éreszkedik a természet zsi-ványfal.

mégis megtartott, hogy három tagja, nem riadva vissza az oda vezető út járhatlanságáról érkezett hírekről, mégis utra kelt és az 1796 méter magas Schneeberget a rozsz ut daczára is megmászta. A vállalkozó szellemű Hoffmann, Nattich és Supersberger urak a hegyen bőven található havasi gyopárból magukat jó készlettel ellátva, érkeztek vissza.

A törvényhatósági bizottság e hó 9 én tartott ülésében, a folyó ügyek elintézése után, a helybeli polgári kórház igazgatóságának 1065 ft. 18 kr utalványozott, a fiemei illetőségű szegény-sorsú betegek gyógykezelési költségére fejében a mult június és július havára.

Fiume egészségügye. A városi orvosnak törvényhatóságunkhoz beérkezett jelentéséből a következő adatokat vesszük ki: A lefolyt augusztus havában is kielégítően mondható a közegészség-ügy, bár oly szokatlan fiksasztó hősz uralkodott egész hónapban át, hogy nem kevesebb mint 18 olyan napunk volt, a mikor a levegő mérséke többször meghaladta a 29 fokot (C.) 6 napon át pedig a 31.6 fokot. Ragályos betegségek közül a difteritisz 5, a tifusz 4 esetben lépett föl. Ezek közül difteritiszben 3, tifuszban 1 halt meg. Összesen a mult hónapban 48 helybeli és 14 vidéki halt meg a városi kórházban. Halandóság: ezerre 20.5. Kor szerint: 30 férfi, 32 nő.

A chioggiai halászkö, e messze földön híres „szakférflak” évadja a mult héten beköszöntött s aczélórrú bárkái-kon megjelentek kikötőnkben. Hoztak halat annyit, hogy szinte megropant bele a naviglók bordájá, de ezt az eseményt csak az regisztrálhatja valami tulaj-ságos örvendetésnek, a ki nem él hal-lal, mert az ára most is olyan fennlen jár, hogy az Eiffel-torony tetején sem lehet sokkal — olcsóbb. A mi hal-árusaink csakugyan aranyérmel érdemelének az-ért a vas következetességért, mit a hal-lal táplálkozó emberiség zsebének a ro-vására tanúsítanak.

Élelmes újság. Egy st. lousi újság a napokban ezt a felhívást közölte: „T. olvasónk-hoz! Minthogy arról értesültünk, hogy elől-zező farmerjeink a nyári hónapokban nem ér-nek rá lapunkat olvasni, hogy mégis ne vessz-szen kárba a pénzük: a nyári hónapokban — légyapírásra nyomtatunk lapunkat. Ha ennek egy kis darabját megvásárolják és csakot hirtünk rá, a légy apírón megdöglik rajta. Ha pedig esetleg nem döglenék meg föle a lé-gyek: nem a mi papiruszunkban lesz a hiba, hanem a legyekben. Találmányunkra szabadal-mat kértünk.”

Helyörségünk tegnap este visszaér-kezett a Károlyváros felől jövő vonat-tal az ezei nagy fegyvergyakorlatokról.

Német alaposság. A „Varietá” szerkesz-tőjéhez a napokban ilyen mélységes nyelvészeti és földrajzi tanulmányokról tanuskodó cím-zéssel érkezett egy levelezőlap Münchenből: „Herrn Adolfo Pellegrini editore e redattore responsabile del giornale per tutti „La Varietá” in Fiume, Lunedi, Italien. Szinte kezd-jük nem hinni, hogy német ember találta fel a puskaport.

Nagy napok. A zóna-tarifa, mert a

— Tudsz itt valahol olyan mély sirt, a mely nem árulja el soha a reá bizott titkot?
— Tudok, uram!
— En olyan helyet értek, a honnan nem járhat föl a halott, hogy engem zavarjon.
— En is olyat. Tudok olyan helyet.
— A hegyek között?
— Ott benn mélyen, a hol legsűrű-rűbb az erdő.
— Egy asszonyt fogsz abba a sirba temetni.
— Mikor kell meghalnia?
— Még ma éjjel. Csendben dolgoz-zál, arra vigyázz. Sem egy szót sem lé-péstek zaját nem akarom hallani. Nesze itt a díjad ezen erszényben.
— Hogy hívják azt az asszonyt?
— Az az asszony az én feleségem.

A sötét völgy mély álmot aludt. A késői hold átsurrant a kápolna oszlopai fölött. Az ifjú hölgy ágyában feküdt s édes álmok karján ringatózott. Féljig nyitott ajkai az ő nevét suttogták. Al-mát egyszerre félbeszakítja valaki, mert egy durva kéz érinté karjait. Fölelében s fölsikolt, mikor pillantása egy izmos,

mint nekünk rémlik: előbb-utóbb mégis csak ez lesz a végleges műkifejezés. — olyan ritka dolgokat művel kivált a mi kikötővárosunkban, a melyenkről leg-vérmesebb facchinjaink sem álmodtak soha. Azt meg éppen köve hitték hazafias érzelmű hordáraink is mind e mai napiglan, hogy annyi nagy — magyar-alföldi polgártársunknak a böröndjeit e-melgessék a vasutról. Megtörtént a mult léten is például, az a különös hangzásu eset, hogy valóságos — maki magyar ember fordult meg a tenger n. Ez pedig nagy szó, mert ilyesmit csak örök emlékeztetre aspiráló századok szűnnek. Ma egy hete annyian érkeztek a Ká-rolyváros és Sz. Péter felől jövő vonat-tal, hogy szállóainkban nem győzték őket rendes ágyakkal, hanem az „Eu-ropi”-ban úgy szállásolták el utasain-kat hogy az ötteremben meg a folyóso-kon rígtönöztek nekik fekhelyet. No ezt a vendéglátást bezzeg megemlegeti majd főképen maki urambátyánk, a kit ugy elkapott az anyjukja, hogy 150 főnyi aprójszág pihéjéből construált dun-nán szokott télen-nyáron lálni s ettől a kényelmétől most kivételosen azért fosztatta meg magát, mert „mögéjtötte” az újságból, hogy Baross miniszter — a ki különben neki nem puzi-pajása — arról panaszkodott országszerte, hogy nem vigott be odlig a zóna, mert 3) ezer forint decztről panaszkodk már is, hát még ez tán mennyi nyomja majd a lelkét. „Nem érdemcsök pedig rá azok a pokrócz-goromba kandaktorok, mikor száz embört is beledugnának egy ba-gonyba”.

Kirándulás. Sverljuga és társa hajózási vállalata ma két kirándulást rendez. A gözhaj-ók az Adamich-mólóról d. n. 2 órakor indul-nak Castelmuschiába, honnan 7 órakor térnek vissza. A felkelzen nehény darabot a városi zenekar fog játszan.

Kikötő-építési munkálatok. Prelu-kán nagyban folyik a köfjétek, a mit a mi kikötőnk építési munkálatai kivan-nak meg, mert az e célra szükséges könyag az ottani kőbányákból szerez-tetik be.

Athelyezések. A m. kir. honvédség tén-yleges állományába a Jellacic gyalogezredből át-helyezettek: Spanic István százados és Zala-béri Horváth Géza főhadnagy.

Megugrasztott tündérek. Azon gyanús, kétésexistenciák, paradicsomból lezavart bu-kott angyalok, a kik egyik-másik sörösar-nokunkban, diszes pénzérméi trónjukról nappal kiszemelgettek áldozatul a gyöngébb lábakon vitorlázó erkölcsöket, éjjel pedig ugy megkop-pasztótták, hogy még a bugyellárisuk béllése-nek is bittal üthették a nyomát. — sorra fel-köztik talpakra az utáput s elzarándokolnak fölünk oly tájakra, hol az arczfésztéket jobban megfizetik, mint Fiumében. A napokban irgal-matlanul kivetete rendörségünk a hálóját u-tánuk s a mint látszik: a mint fogathat vett

sötét alakra esik, szemei egy pillanatra felvilannak.
— Jéjj utánam, asszonyom. Te ért-ted jöttem. Ma ójszaka még hosszú út vár reád.
— Veled menjek? Ki parancsolta?
— Férjed.
— Hát ő hozzá vezetsz? Akkor szí-vesen követlek.
— Az út hosszú és meredek volt; szük ösvényeken, szikladarabokon és tövisbok-rokon vitt keresztül. Arnyékból a hold-világra, holdvilágról a rémes árnyékba.
— E re vezetsz te engem férjemhez? Már kétszer is kérdeztelek, miért nem felelsz?
— Felleg borult a hold tányéjára és az erdőt betakarta az éj sűrű fátyola. Sötét fatörzsek köröskörül, egyeb semmi, ágaikkal ezek fenyegették, selyem haját megtévedte a tövis, gyenge lábát meg-vezérete a kő. Az éji szél mindegyre mér-gesbben fűtt s az az áldozatra vitt asz-onyon reszketett, felhő ruhája vékonyabb volt, semhogy megvéddette volna a hide-gét ellen.

*) Gerard E. D. „The Waters of Heales” ez. legújabb magyar tárgyú, érdekesfeszítő regényéből melyet egyik munkatársunk angolból fordított motatványul közöljük.

cura nem töveszti el hatását s ó-városunk meg-tisztul — ugy a hogy — ezektől az elkártho-zott lelkektől, a kiknél, fájdalom csak az el-posványosodásnak indult erkölcsi közérzék na-gyobb búnos.

Tűz ütött ki tegnap a kora reggeli órák-ban Orahovicán és Blanda fazekasmester desz-kasátra, a korán meg érkezett tüzlölők ollási munkálatai daczára, egészen leégett. A szen-vedett kár jelentékeny.

Keresk. és tengerészeti hírek.

Consulatusaink közgazdasági je-lentéseiből. — Corfú Magyarország és Ausztra a behozatalt illetőleg a harmadik helyet foglalja el, előtte Orosz és Angolország vannak. Legfontosabb be-hozatali cikkek a cukor, 318,400 oka 318,400 drachma értékben. Építőla majd-nem kizárólag Velenczéből hozzák be vitorlás hajókon, monarehiánk csak 162 ezer okát szolgáltatott 2) ezer dr. ér-tékben. Monarehiánkból leginkább cu-kor, liszt, dongák, papír és bőrkök hoz-zatnak be. A kivitel hozzánk 794 ezer dr. érteket képvisel és Franciaország után első helyen állunk. — Odessa. Osztr.-magyar lobogó alatt megfordult 11 gőzös több mint 9000 tonnatartalom-mal. A legfőbb behozatali cikkek a pamut és a fa képeztek. — Sulina. ri Sulina torkolaton bement 210) tengeri hajó 160,000 tonnatartalommal, még pe-dig osztr. magy. lobogó alatt 13 hajó. Legfőbb kiviteli cikkek a tengeri, desz-kák és a liszt.

A szuezi csatorna forgalma 1888-ban ismét nagyobb volt, mint 1886 és 1887-ban 1888-ban a hajók száma ugyan valamivel na-gyobb volt, ellenben az 1888-ban szállított osz-szes súly nehény száz tonnával többre rugott: mint az 1885 dik összes szállítmány súlya. volt. 1888-ban a hajókon 184,000 ember utá-zott, tehát több mint valamennyi megelőző években. 1888-ban összesen 3440 hajó ment át a csatornán még pedig 2635 angol hajó 5), millió tonna teherrel; 187 francia 369,000 ton-na, 163 németországi 240,000 tonna 116 olasz 270,000 tonna (beleszámit 99 hadi hajót 158 000 tonna) teherrel.

Német hadihajó a Dunán. A Kon-stantinápolyban állomásozó „Loreley” nevű német hadihajó Galatza ment, hogy a Dunán katonai tanulmányokat tegyen. Ez az első eset, hogy német ha-dihajó jár a Dunán. Egyszermind, Turri-Szeverinbe az osztrák Junagőzhajózási tarsulat gőzösén is nagyobb számú né-met matróz érkezett.

Az „Adria” magyar-tengeri hajózási rész-vény társaság jelentése szerint: a „Stefanie” nevű gőzös, Sirola kapitánnyal, e hó 8-án (Glasgowból Máltába indult; a „Thor” gőzhajó, Ivanich kapitánnyal, 9-én indult Gibraltár-ból Leith felé; a „Matlekovits”. Randich ka-pitánnyal, szinten az nap S. Vincenzoból Per-nambuco felé; a „Széchenyi” Katinich ka-pitánnyal 10-én indult Gibraltárból Triest felé.

A nemzetközi pénzpiacpon oly feszültek a viszonyok, hogy ez ében el lehetünk arra készölve, hogy a pénz drágább lesz mint tavaly. A német pénz-piacpon a magán-diszkont 21) százalékról 25) -ra emelkedett s ahhoz sem fér-het kétség, hogy a jegyhang is fölemeli, mert aranykészlete a kivitel folytán apad. Az angol bank már fölemelte a kamat-lábat 3) -ról 4) százalékra s állása némileg meggyengült; az aranykivitel egy új 10 millió fontos brazíliai kölcsön meg-kötése miatt szintén nagyobb mérvet fog ált-ni, ugy hogy már is a hivatalos lap-ok a kamatlát fölemeléséről beszélnek. Legjobban áll ez idő szerint a párisi pénzpiac, mert mintegy harmadfél mil-lió frankkal nagyobb arany állomány-yan, mint tavaly ilyenkor.

A londoni dock-munkások sztrájkja oly aggasztó mérvet öltött, mint a minöket ek-korág és z rájk szem. A világváros kikötőjé-ben a forgatm pang, az ipar, kereskedelem végső erőmegfeszítéssel küzdökik ellene, de z-ligha bírja tovább. A szenvedett károok, más is több millió forintra rúgnak; a hajók 40-50) ft. vesztéssel állanak öránként telenül a kikötőben; a szállítók által be nem tartható szerződéseket érvénytelenítették; a munká-sok nyomora kirihatalan. A hatalmas kikötő-ben, hol tavaly még naponként átlag kétszáz

nál több tanyázik, vége me rendeltet...
A v...
fait e...
nizter...
nizter...
tölte a...
Egy...
állitása...
lyel a...
tetett...
mentő...
kony...
cső...
follás...
összek...
alkohol...
léket...
levő...
és mint...
teget...
ember...
ommal...
hajók...
lesz...
éhhál...
ti őket...
Fém...
az eddig...
tapaszt...
tegy...
törvény...
atany...
mának...
lenfizes...
mar...
gafni...
oszt...
roket...
Ne...
Szept...
tárgy...
brüss...
madik...
teffe...
ország...
talom...
már el...
Els...
bá...
Fly...
megrak...
az egyik...
tunt...
A...
hong...
lyet...
levő...
A...
európai...
foglat...
ország...
reskede...
mindig...
böl...
a...
nomj...
nyers...
p...
tolt...
a...
Fiume...
nitása...
N...
fatási...
nehéz...
föbbe...
felelő...
azon...
egy...
mát...
ber...
dást...
mósk...
másf...

nál több hajó fordult meg, ma halotti csend tanyázik. Meg lehet, hogy elhalál lesz a sztrájk vége, mert az élelmiszerek nem szállíthatók a rendeltetési helyre.

A Vaskapu szabályozási munkálatait a hó 5-én megkezdte *Baross* miniszter jelenlétében. Par ra szállva, a miniszter díszes emelvényre lépett és elűltölte az első robbantó tüst.

Egy új mentő-őv. Berlii szaktekintélyek állítása szerint feltalálták azon eszközt, melylyel a tengeri katasztrófák alkalmával veszélyeztetett emberéletet meg lehet menteni. Ez egy mentő-őv lenne, mely lég- és vízmentes hajlékony esőből áll, hogy a hajósok magukra csatlakoztassák; az őv egy kis vaspalacczkkal van összekötve, mely 200 gr. szén-savat és 20 gr. alkoholt tartalmaz. Veszély esetén ezen készüléket működésbe hozzák, még pedig a rajta levő szelep segítségével, minek következtében a palaccz gáztartalma átömlik az űres űrbe. És minthogy száz liter gáz egy száz kilo súlyos testet képes víz fölött tartani, a tengerbe eső ember a készülék működésbe hozása által azonnal felszínre jut s el nem merülhet. Ha a hajósok még légmentesen zárható táskában e-leséget is visznek magukkal, hogy esetleg az elhaláltól mentve legyenek, ez az őv megmen-ti őket minden katasztrófától.

Fémjelzés. Baross kereskedelmi miniszter az eddig érvényben levő fémjelzési szabályok tapasztalt hiányainak orvoslásán fáradozván, a tárgyban a pénzügyminiszterrel egyetértőleg törvényjavaslatot dolgoztatott ki. Minthogy az arany- és ezüst készítmények finomsági tartal-mának jelzése körül követendő eljárás és el-lenőzések hatással van az arany- és ezüstműves ipar viszonyaira és fejlődésére, a két minisz-ternek a tárgyra nézve előbb meg akarja ha-gatni egy a keresk. és iparkamrák mint az ország iparügyesületét s általában a szakkö-röket.

Nemzetközi vasúti kongresszus. Szeptember 14-24 napjain Párisban nemzetközi vasúti kongresszus tartatik. A brüsseli és a milanoi után ez lesz a harmadik. Eddig tízenhat kormány jelen-lette be képviseltetését, köztük Magyar ország is. A program igen gazdag tar-talommal van összeállítva; az előadók már elkészítették jelentéseiket.

Elűlyedt hajó. A Kenilwort nevű német bárka New-Castletől Sourabaya felé utközben Fly Rivernél elűlyedt. A bárka szénmel volt megrakva. A legénység hadikokon menekült de az egyik hadik öt matrozál nyomtalanul el-tűnt. A többiek szerencsésen partra jutottak.

A malária-láz Rómában mindegyre dü-höng, leginkább a Porta Via előtti téren, me-lyet eddig lázmentesnek hittek, mert az itt levő épületek csak újabban eneltettek.

A nemzetközi petroleum-üzletben. az európai szükséglet felezésénél tavaly Amerika foglalta el az első helyet, de most már Orosz-ország lép előtérbe. Az osztrák és magyar ke-reskedeleim is részt vesz ugyan benne, de még mindig sokat fogyaszt az amerikai petroleum-ból. Az utóbbi időben a fiumei petroleum-finomító részére évenként mintegy 750,000 ton-nyers petroleum hozatott be az itt finomí-tott olaj minden irányba szétküldetik, úgy hogy a fiumától áru behozatala csökkent, mert Fiume főfoglalkozása éppen a nyers olaj fino-mítása.

CSARNOK

Egy bánati tájkép.

Ne bolygassuk most a közok-tatásügy ressortját. Ugyis nagyon nehéz lenne eltalálni, hogy pl. a főbbek között, ugyan kit kellene felelősségre vonni azért, hogy ott azon a vidéken száz ember közül egy tudja csak megfogni a pen-nát. Honnan tanuljon az ilyen em-beri teremtés okszerű gazdálko-dást? Nagy dolog az ott, hogy ál-moskönyvön és biblián kívül még másfajta bötfük helyet foglaljanak

a polezon. Hirlapokról is csak anyit tud a jámbor, hogy zörög, ha megmarkolják. Látni lát ugyan sok szépet, de nem néz s ha eset-leg meg is érti, ahhoz már ki-fogyott belőle minden erő, hogy hasznát is vegye. Nem értelmetlen-ség, nem makacszkodás itt a baj, hanem megrögzött elfásultság, sőt-tét fanatizmus. Ennek a bajnak pedig nagyon nehéz meglegni az orvosságát, de talán meg lehetne lenni mégis, csak türelem kell hozzá s egy kis elmésség.

Az amerikaiak ebben is nagy mesterek. Előtteem van épen egy amerikai gazdasági szaklap, mely-nek szerkesztője hajdanában azon panaszkodott, hogy ha egyik-má-sik furner elfogadta is a lapját, de annyi emberség már nem volt bennük, hogy föl is vágták volna, hanem azon módon ott heverték az asztalukon, mintha ép at-tól félnének, hogy szellemek ugra-nak majd ki belőle s menten szer-teszét szakgatják, ha nem tud nekik hamarjában dolgot adni.

Kapta hát magát az élelmes szerkesztő, dongónyi bötfükkal ezt nyomatta egyik lapjának a homlo-kára: Gondom lesz rá, hogy la-pom fölvgátlanul ne heverjen ér-deemes előfizetőim asztalán. Jövvő az ő költségükre egyenként felvágatom az udvari gyógyszerészünk-vel, már pedig ez az ur ahhoz van szokva, hogy félliter két-viz-ből álló töke után annyi hasznót hoz, mint más közönséges halandó társunk ötvenezer dollárból.

De még ezzel sem elégedett meg a rettentetlen szerkesztő. Az „Apróceprő“ rovatában a na-pokban is megeresztett egy félig tréfás, félig meg nagyon is komoly hangú bullát, a mely beillik egy gyenge kis — átoknak is, a mi hátramaradt európai észjárásunk szerint. Már a kezdet is elég pikáns: „Intés az okosoknak! Jo-keihez illendő hidegvérrel így fol-yatja: „Abba az emberbe, a ki nem olvassa el a lapomat, s a mit elolvas, annak nem tudja hasz-nát venni, kár a hideg víz is. Az pedig, a ki nem fizet elő gazdasági lapomra s még hozzá, nem is fi-zet meg érte: megérdemli, hogy ut-on-utfélen rászedjék s hogy a gyümölcsfáján sártök, a földjén meg csupa giz-gaz teremjen.“

Pedig ez a lap, mely nemcsak az újvilágnak, hanem az egész vi-lágnak legelterjedtebb, legjobb gaz-dasági lapja, — az „American Agriculturist“, — ma már aligha szorult arra, hogy ilyen átkozódá-sokra vetemedjék, de megteszi — a közjó érdekében, noha amerika-iakkal, nem pedig holmi boldogta-lan délmagyarországi oláhokkal van dolga. Bezzeg olvassák most a lap-ját világszerte, meg sem élhetné-nek nélküle, mint a betevő falat nélkül. Ilyen cura mireánk is reánk férne talán, hogy valahára — ha megkésve is, felvirradjon közgazda-ságunkra az áldást hintő hajnal.

Nyílt tér.*)
Egy magyar zenetanító ezitera-és hegedűőrákat ad. Régi hegedűk, még ha el vannak is romolva, meg-vétetnek. Ez iránt tudakozódhatni DASE könyvkereskedésében.
Az ezen rovatban megjelenő közleményo kért nem vállal felelősséget a szerk.

Möcs Zsigmond
felelős szerkesztő.

70351/89 sz.
M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulirt igazgatósága a f. é. második felé-ben összegyűlő és nélkülözhetőre váló különböző *őeska fém anyagok*at értékesíteni ohajtván, ezek el-adása céljából nyilvános pályázat-ot hirdet.

Az eladandó őeska fémek a következők:

XIV 15 tétel tolatyú és csapagy	lemforgács
» 16 » gépfém »	
» 17 » sárgaréz »	
» 19 » sterrofem »	
» 22 » vörösréz »	
» 55 » vörösréz kup sárga-rézrel	
» 61 » pakfon »	
» 71 » vörösrézcső »	
» 72 » galvánvörösréz »	
» 76 » sárgaréz »	
» 77 » sárgarézcső »	
» 78 » sárgaréz fehér fém-mel.	

Az év végeig feleslegessé váló mennyiség határozatlan; vevő tehát köteles az időnként, tenyeg ren-delkezésére becsátandó mennyisé-geket átvenni. Külön is kötelezi magát azonban, hogy a november és december végén meglévő kész-letet a következő hónap 25-ke e-lőtt okvetlenül átveszi.

A pályázni kívánok kéretnek, hogy 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatukat a m. kir. államvasu-tak igazgatóságának anyag és lel-tár beszerzési szakosztályához (VI. Andrásy ut 75 sz. 1 em. 51 ajtó) a következő címzéssel „Ajánlat őeska fémanyagok megvételére 70351 sz. hoz. f. évi Oktober hó 19 napjá-nak déli 12 órájáig benyujtani sziveskedjenek, azon kijelentéssel; hogy ajánlatuk az őeska anyagok eladására vonatkozó 12789/80 sz. föltételek ismeretén és elfogadásán alapul.

Ezen feltételek a nevezett szak-osztályban betekínthetők, illetve nyomtatványtárunknál példányon-ként 15 krral megszerezhetők.

Bánatpénzképen 500 ft. az ajánlat benyújtására kitűzött ha-tárnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami be-tetekre alkalmas értékpapírban fő-pénztárunknál leteendő.

Bánatpénz nélkül, vagy késve beérkező ajánlatok vagy olyanok melyek a feltételektől eltérnek fi-gyelembe vétetni nem fognak, ugy szintén olyanok sem, melyekben javítások és vakarások fordulnak elő.

Az ajánlatban határozottan ki-teendő azon m. kir. államvasúti állomás, a melyen ajánlattévő az őeska anyagokat átvenni kívánja továbbá az ajánlati ár számokban és bötfükben olvashatóan kiteendő.

Az őeska anyagoknak a vasúti kocsikba való felrakási esetleg cso-magolási költségeit még az eset-ben is a vevő *ezög* tartozik viselni ha az őeska anyag nem a rakta-rozási helyen, hanem más állomá-son adandó illetve veendő át.

Az ajánlattévő ajánlatával a pályázat eredményének eldöntéseig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételre, esetleg részmennyiségre is szólhatnak, de a m.k ir. államvas-utak igazgatósága is fenntartja magának azon jogot, hogy tetszése szerinti tételt és részmennyiséget engedhessen át, melyet ajánló — ha csak az ellenkezőt ki nem kö-tötte — elfogadni köteles.

A m. kir. államvasutak igaz-gatósága fenntartja továbbá ma-gának a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az aján-lott árra-szabádon választhasson s hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Tájékoztul szolgálhat, hogy 1888 év megfelelő szakában az a-lábbi mennyiségek adattak el.

XIV 15	5668.— kg.
» 15	5950.— »
» 17	1140.— »
» 19	36.5 — »
» 22	6394.— »
» 55	1004.— »
» 61	43 — »
» 71	4193.— »
» 72	1422.— »
» 76	4080.— »
» 77	13005.— »
» 78	375.— »

Budapest 1889. szept. hóban.
Az igazgatóság.

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirok-ra, bank, zálogjegyekre, vi-déki takarékpénztári rész-vényekre, részletivekre, a-rany- és ezüstpénzmemük-re bármily összegig ol-esón ad

Lőry J.

banküzlete
Budapest, IV., hatvani-utca 17.

Aelteste, erste und grösste
k. k. priv.

Cementwaaren-Fabrik

Perlmöser Portland-Cement,
Kufsteiner hydraul. Kalk,
Schottwiener Stuccatur-Gyps,
Schottwiener Alabaster-Gyps,
Cement-Pflasterungs-Patten
für Einfahrten, Küchen, Vestibules,
Gänge etc.
Marmor-Mosaik-Platten
für Vestibules, Gänge, Küchen etc.
etc., ebenso
Eingelegte Marmor-Mosaik-
Platten,
feinst geschliffen und auch polirt,
Betonirungen,
Stalleinrichtungen, Canalrinnen,
Pissoir-Einrichtungen, Brunnen
einfassungen, etc. etc.
JOS. NEUMÜLLER & COMP.
WIEN, Wieden, Wienstrasse 3.
Preisliste gratis und franco!

„Adria“ magyar tengeri hajózási
részvénytársaság.

Anchor-Line

az „UTOPIA“
gőzös
kapitány Morrison

folyó hó vége vagy augusz-
tus eleje körül váratik.

Fiume 1889 július hó 20-án

Könnyű kereszt
töke és koczkáztatás nélkül

érhető el **mindenki által** ki a me-
gegedett sorsjegyekre törvényesen kiál-
lított részletek eladásával **magas**
juttalék mellett kíván foglalkozni.
Ajánlatokat elfogad:

Az „Első magyar Iparbank“
váltóüzlete
Budapest, IV. ker. Deak Ferencz
utca 5. szám.

Magyar Háziasszonyok

figyelmébe ajánljuk

Magyar Háziasszony
című háztartási, gazdasági és szé-
pirodalmi hetilapot

Képesdívatmelléklettel

Külön regénymelléklettel.

Felöleli az asszonyok és leányo hivatá-
sának egész körét, és amellet mulat-
tat és szórakoztat. ára 1/4 évre 1 frt 50.
holott a dívatmelléklet vagy a beköt-
hető regény maga is megér ennyit.

Kiadóhivatal: Budapest, Károly körút 8.

Fischer Győző

városligeti testgyógyász és hidegvízgyógy-
intézete Budapest, Hermina-ut 1525.
(ezelőtt dr. Fischhof féle vizgyógyintézet).

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett
helyen fekszik. Berendezése első rangu, a la-
kásokról mindenképen gondoskodva van. Le-
vegője vize kitűnő. A gyógyintézetben gyógyít-
tatik mindenféle izületi és csontbaj, gyuladások,
fízomadosok, törések, izület merevülés, zsugo-
rodás, csontgörbülések, a térd és láb sokféle
elferdülése, hátgerincez-görbülések, tyúk
mell, ferdenyak, veleszületett fízomados. A vég-
tagok viszértágulása, vastagodása. — A **rinex-
sorvadás** (ta bes dorsalis) Charkotnak, a
hírnevés parisi tudárnak legújabb elvei szerint
és fűző által is sikerrel gyógykezeltek.
A hidegvízgyógyászati osztályban minden
ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A bete-
gek **bentlakók** vagy **bejárók** — Pro-
spektus ingyen.
Hozzám intézett írásbeli felhívások ajánlvé
küldendők.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajó-
zasi részvénytársaság,

1889. Szeptember havában az alant felsorolt első osztályú gőz-
hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume nyugot-európai és a-
merikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy e-
lőre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Gőzös		1889 Szeptember
Glasgow	Triest, Fiume	„Stefanie“ 1-10
Rio de Janeiro, Santos	„Zichy“ 1-10	
Antwerpen	Venedig, Triest, Fiume	„Jókai“ 10-20
Liverpool	„Saragossa“ (Cunard Line)	10-20
Hull, Newcastle oT	„Quito“ 10-20	
London	„Durham“ 15-25	
Liverpool	„Marathon“ (Cunard Line)	20-30
Newcastle, Middlebro	Fiume	„Tibor“ 20-30
Rouen Bordeaux	Triest, Fiume	„Adria“ 20-30
Fiume	Barcelona, Rouen	„Tisza“ 1-10
„Leith“ 1-10		
„London“ 10-20		
„Liverpool“ 10-20		
„Hull, Newcastle oT“ 10-20		
„Glasgow“ 15-25		
„Bordeaux“ 15-25		
„New-York“ 15-25		
„London“ 20-30		
„Liverpool“ 20-30		
„Hull, Newcastle oT“ 20-30		
„Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos“	„Széchenyi“ 20-30	

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztigári
intézkedések következtében töntrhető járat elmaradásért, vagy a
fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelőséget
nem vállal.

FIUME, 1889. július hóban.

FAIRBANKS-MERLÉGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek ismerte mér-
leg-szerkezetek.

A szabadalmazott
Fairbanks mérleget
százados pontosság,
rendkívüli érzékenységek
és toléstulajjal van-
nak ellátva.
Tartosság, pon-
tosság és könnyű ke-
zelésüknek fő az üz-
szes világhírlításokon
első díjat nyert legki-
tűnőbb mérlegek.
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérle-
gek árainál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasut-
való feladás költségei befoglaltnak. Gazdasági szekér- és szak-mér-
legeink, valamint mérhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek. Gyár-
tásunk állami felügyelet alatt áll.

Cim: Osztr-magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépyára Jhen
Block vezérigazgató.

BUDAPEST, Andrássy-ut 12.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda: Gyár: Ujpost —
K. Megyer.

Kiadótulajdonos: MOCS M.

Üzlet megnyitás.

A FIUMEI ELSŐ FÉRFIRUHARAKTÁR

az Adamich-téren. Koller-féle ház, első emelet (az
„Európa“ kávéház mellette) megnyitott.

Alulírott tisztelettel értesíti a mélyentszelt közönséget, hogy
raktárában a legjobb minőségű **angol gyapjú - szövetelek,**
kammgarn, monteniag, coachman, hód, chevrot —
kaphatók, a legújabb divat szerint téli kabátok, őzi felöltők és **tel-
jes férfi-öltözetek** rendelhetők. Üzletemben készítették továbbá
a cs. és m. kir. honvéd hadsereg bármely fegyverneme, valamint egy-
letek, társulatok, rendőr- tisztviselők, ajtónállók részére teljes **dísz-
egyenruhákat.**

Bármilyféle ruha-felszerelések kaphatók dűsan berendezett üz-
letemben. Valamint szalon-, diszpolgári- és sétatöltözetek.

Tisztelettel
STÁRK K. gondnok,
férfiruha-készítő.

BATTARA P. kő- és könyomdója.

Szerkesztő
Redakciónak
1914
Előzetes
Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 óra
Külföldre 1 ó

A he

Képte
különböz
létszámát
ség tud
bekben
mény, sz
sá válni,
ményekn
heri akar
cselekszi
Össze
lek és eg
kétségtel
veres hé
ság tartj
kor fog
hordók
szünk k
a hozzáv
den bizo
tice ké
hatalmi
vetkezni
algha v
Európa
Nem
hetőség
latokkal
van abl
kat aka
kat elle
lan lep
ledt lev
nül mi
röviden

A

Herk

— J
fáradtan
sarum
meg, hó
fatörzsö
— C
hetsz ne
nem vag
kelte el
Cser
dében,
tak. Az
tért, lép
—
lálkozni
Hirt
tét örv
a rájok
szörnye
épen it
zепett?

Csu
s a ma